

Entomologie en Gerechtelijke Geneeskunde

door

MARCEL LECLERCQ

Laboratorium voor Zoölogie, Faculté des Sciences Agronomiques, Gembloux (België)

Het kan in bepaalde gevallen van groot belang zijn het tijdstip van de dood van een individu zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen. Reeds vanaf het verdwijnen van de lijkstijfheid (maximaal 72 uur) leidt het bestuderen van de necrofiele insecten- en mijtenfauna tot de beste tijdbepaling. Aankomst en ontwikkeling van de achtereenvolgens verschijnende arthropoden hangen nauw samen met de opeenvolgende autolytische en microbiele lijkontbinding. Specifieke samenstelling en duur van iedere arthropoden-„golf” wordt beïnvloed door: de heersende temperatuur, de plaatselijke entomologische fauna, de plaats waar het lijk zich bevindt (in huis, in de stad of op het veld) en de omstandigheden, waarbij het lijk zich bevindt (vrije lucht, begraven of in het water). De rijke necrofiele fauna van lijken in de vrije lucht kan in 8 elkaar overlappende „golven” worden verdeeld:

1. Onmiddellijk na de dood: larven van *Calliphora*-soorten, *Musca* en *Muscina*.
2. Bij ontwikkeling van de eerste lijkgeur: larven van *Sarcophaga*, *Lucilia* en *Cynomyia*.
3. Tot aan het ontsnappen van vetzuren: *Dermestes*, sommige Coleoptera en de Lepidopteer *Aglossa pinguinalis*. Gedurende drie tot zes maanden na de dood kunnen deze insecten zich op het lijk bevinden.
4. Tijdens het ontsnappen van vloeistoffen. *Piophilidae*, *Fannia*, *Drosophila*-soorten, Sepsidae en Borboridae.
5. Tot aan de ammoniakale gisting: Diptera (*Ophyra* en Phoridae) en Coleoptera (*Necrophorus*, *Silpha*, *Hister* en *Saprinus*).
6. Tot aan de uitdroging van het lijk: geen insecten, maar vele mijtesoorten; deze treden pas ongeveer een jaar na de dood op.
7. Bij volledige uitdroging: de Coleoptera *Attagenus* en *Anthrenus* en de Lepidoptera *Aglossa*, *Tinea* en *Monopis*.
8. Na ongeveer drie jaar verschijnen de Coleoptera *Tenebrio* en *Ptinus*.

Een aantal voorbeelden van toepassing werden gedetailleerd besproken. De volledige tekst van deze voordracht is gepubliceerd in: *Tijdschr. v. Geneesk.* 24 : 1193 - 1198, 1968.

Summary

Entomology may be important in forensic medicine. Useful information with regard to the moment of death of a subject can be obtained by a careful examination of the necrophilic arthropod fauna, which attacks a corpse in successive waves.